

El document del mes d'octubre de l'AMR

número 10/2013

Tomàs Mallol i Roses (1970)

Fragment de la pel·lícula de Tomàs Mallol

Dades arxivístiques del document

CAT AMR 17.2., Col·lecció audiovisual, Pel·lícula *Rosas* de Tomàs Mallol, ca 1970. Format 16mm. Tipus AB. 14'29". Català.

Enllaç:

<http://www.youtube.com/watch?v=MZxd8O9I9ls&feature=youtu.be>

Història arxivística

La pel·lícula forma part de la col·lecció audiovisual del fons de l'Ajuntament de Roses. La gravació fou un encàrrec de la Corporació a Tomàs Mallol per difondre la imatge de Roses com a centre turístic de primer ordre de la Costa Brava. La cinta original restà durant anys abandonada a les golfes municipals fins que l'any 1991 s'incorporà amb la resta de documentació a l'AMR.

El format original de la pel·lícula és de 16mm. La cinta es va digitalitzar l'any 2008, d'una banda per preservar-la de l'obsolescència futura del suport original i, també, per poder-la visionar, atesa la manca d'equipament per reproduir-la.

Contingut

Rosas, la filmació de Mallol, té un marcat caràcter publicístic. L'encàrrec municipal consistia precisament en difondre el patrimoni turístic de la nostra població. Mallol optà per presentar un recorregut per les diverses icones turístiques de Roses: les seves platges, el dòlmen de la Creu d'en Cobartella, el castell de la Trinitat, la Ciutadella, el castrum del Puig Rom, el món de la pesca, els seus carrers i terrasses, les activitats aquàtiques i, com no, un tastet de la gastronomia rosinca amb un suculent suquet de peix fet vora mar. Cal destacar com Tomàs Mallol sonoritzà el discurs d'audio en català.

Turistes a la platja

La cinta va ser rodada a principis de la dècada de 1970 en un moment en què el turisme ja era el principal motor econòmic de la població. Aquesta cinta es pot relacionar amb les fotografies de l'any 1970 que Mallol féu de les maquetes d'un projecte de passeig marítim i port esportiu per encàrrec de l'Ajuntament i el Club de Mar de Roses.

Bobina original de la pel·lícula

Context

La publicística ha canviat molt en les darreres dècades. Ara les noves tecnologies permeten difondre missatges a una escala impensable fa trenta o quaranta anys. A l'albada de la dècada de 1970, tanmateix, continuaven essent vigents els canals clàssics de propaganda, entre els quals destacaven els reportatges a la premsa o les filmacions cinematogràfiques que, posteriorment, es visionaven als cinemes de moltes poblacions. Precisament, la cinta del document del mes de setembre és un exemple idela d'aquesta manera de fer publicitat.

D'altra banda, no podem oblidar l'autor de la pel·lícula. Tomàs Mallol i Deulofeu (Sant Pere Pescador, 1923 - Girona, 16 de juny de 2013) fou promotor i director de cinema català.

Estudià enginyeria tècnica a l'Escola Industrial de Barcelona. Posteriorment muntà un estudi i -després- una agència de publicitat. Tot seguit entrà a treballar de fotògraf; el 1964 creà 'Tomàs Mallol-Fotografia. Arts Gràfiques. Publicitat.' La seva dèria pel cinema li sorgí al final de la dècada del 1920. Al principi dels anys 30 construí un aparell de projectors i anà desenvolupant una destresa pel món de la imatge que el menà cap al col·leccionisme d'aparells audiovisuals i a la realització, a partir de 1956, de films amateurs. Acabà rodant una trentena de curts, entre documentals i fantasies amb trets experimentals i arguments senzills. Participà en la creació del Grup de Cine Amateur de l'Agrupació fotogràfica de Catalunya el 1954. Membre també de la Secció de Cinema Amateur del CEC. El 1968 va ser un dels fundadors de la Unió de Cineastes Amateurs de Barcelona. Al final de la dècada de 1960 creà en el seu domicili la Col·lecció de Cinema Tomàs Mallol, que esdevingué la base principal del Museu del Cinema-Col·lecció Tomàs Mallol, de Girona. A més, ha estat Medalla especial de la UNICA el 1989, soci d'honor de la Societat Catalana de Comunicació de l'Institut d'Estudis Catalans des del 1995 i de Cinema Rescat, des del 1997. Mallol també ha estat membre d'honor, des del 1998, de l'Acadèmia de les Arts i les Ciències Cinematogràfiques d'Espanya. L'anyl 2001 va rebre la Creu de Sant Jordi. És autor de *La inventiva catalana en la joguina cinematogràfica* (1993) i *Patrimoni cinematogràfic* (1997). El 16 de juny de 2013 morí a l'hospital Josep Trueta de Girona.

El seu llegat cinematogràfic és clau per entendre el cinema amateur a Catalunya durant gairebé tot el segle XX. L'AMR vol aprofitar que compta amb una de les seves filmacions per retre-li aquest petit homenatge a través del document del mes. A més a més, cal recordar que el 27 d'aquest mes d'octubre se celebra el Dia Mundial del Patrimoni Audiovisual.

Més info

Biografia de Tomàs Mallol a:

http://www.museudelcinema.cat/cat/colleccio_biografia.php [consultat el 5 d'agost de 2013]

http://ca.wikipedia.org/wiki/Tom%C3%A0s_Mallol_i_Deulofeu [consultat el 5 d'agost de 2013]